

Bezint eer gij begint

Zodra je je in een penibele situatie bevindt, zijn er lui die je van allerlei – vaak overigens goedbedoeld – advies voorzien. Je moet het zo doen, je moet het zus doen, en doe dat vooral niet, en doe dat wel. U heeft het vast ook wel eens meegemaakt dat mensen u advies geven – soms gratis en als je werkloos bent en onder de re-integratietrajecten valt, betaald. Advies kan goed bedoeld zijn, mits je er iets mee kunt.

Wat is aan de hand? Laat ik voorop stellen dat ik er geen moeite mee heb als mensen mij adviseren over het een of het ander, maar er kan sprake zijn van discrepantie tussen de adviesgever en de adviesontvanger. Advies, hoe goed bedoeld, heeft alleen zin als het ergens op is gebaseerd; op kennis, op ervaring. Op feiten dus, en niet op meningen, want meningen zijn er voldoende voorhanden, maar feitelijke kennis en ervaring ontberen veel mensen vaak. Zeker op specialistische gebieden zoals de arbeidsmarkt en het 'sollicitatiegebeuren'. Als je nog nooit of nauwelijks werkloos bent geweest en dus geen ervaring hebt met solliciteren, kun je niet beweren dat je weet waarover je spreekt. En dat geldt eveneens voor ervaring met solliciteren. Zeker als je je hele arbeidsleven hooguit 5 sollicitatiebrieven hebt moeten schrijven, en even zovele gesprekken hebt gevoerd, weet je totaal niet hoe het is als je er een duizendvoud achter de rug hebt. Het is vaak ook appels met peren vergelijken, want mensen zijn verschillend, en zo ook hun positie op de arbeidsmarkt.

Solliciteren is een tijdrovende, solistische, secure en vasthoudende bezigheid! Reken gemiddeld op 2 tot 3 uur werk per sollicitatie – minimaal.

Jan en Alleman hebben er dus een mening over. Over hoe jij werkloze uitkeringsgerechtigde het moet doen, want je doet het in hun ogen niet goed. Zelf heb ik intussen een lawine aan adviezen ontvangen, variërend van goedbedoeld tot stompzinnig en soms ronduit juridisch verboden. Een kleine greep uit mijn assortiment: je moet kleuren in je CV gebruiken, geen kleuren want je bent geen kleuter en het is geen kleurboek, je moet wel en geen pasfoto gebruiken, alleen een pasfoto gemaakt door een expert (wie kan dat betalen?), wel kleurenfoto/geen kleurenfoto, geboortedatum weghalen en als klapper: je moet van je academische opleidingen maar hbo-opleidingen maken, want je komt erg slim over! *I rest my case*, want dit laatste kwam van zogenaamde expert, die wordt betaald om WW'ers dergelijke adviezen te geven bij aanvraag van de WW-uitkering. Dit advies is niet alleen laakbaar, maar ook wettelijk zeer omstreden, want liegen over je opleiding op je CV is reden voor ontslag op staande voet.

Enfin, het zorg voor veel frictie, adviezen, dus ik heb een oplossing bedacht om zo de relaties tussen in ieder geval vrienden, bekenden of familieleden goed te houden – dat zakelijk advies moet u noteren en tegen die persoon gebruiken mocht dat nodig zijn, want het is en blijft een brevet van (soms ambtelijk) onvermogen!

Het ezelsbruggetje werkt als volgt: alvorens uw advies over te brengen aan mensen zoals ik, bekijkt u eerst uw eigen situatie om vervolgens uw situatie te vergelijken met de situatie van de adviesontvanger aan de hand van onderstaande korte analyse:

- **Leeftijd:** wat is uw leeftijd en de leeftijd van de adviesontvanger? Als u boven de 60 jaar bent, is de kans groot dat uw loopbaan volgens een opwaartse lijn is verlopen en u niet of nauwelijks werkloosheid, sollicitatietrainingen, re-integratietrajecten, werken zonder loon of dwangarbeid heeft meegemaakt. Tel uw zegeningen en koester uw carrière, want een dergelijk patroon zit er voor vele medeburgers niet meer in.
- **Afkomst:** uit welk sociaal milieu komt u en de adviesontvanger? Voor veel sectoren en zelfs voor de hoogste uitkeringstrekker bepaalt de plaats van de wieg grotendeels de maatschappelijke status en de bijhorende financiële middelen en privileges. Het is inmiddels een publiek geheim dat werk niet meer per se leidt tot financiële onafhankelijkheid of tot maatschappelijke vooruitgang.
- **Opleiding:** de hoogte van de opleiding is ook bepalend voor de mogelijkheden van u en van de ander. In Nederland is het nog steeds zo dat het merendeel van de banen op mbo-niveau ligt en dat de meerderheid van de bevolking een diploma op dat niveau heeft. Het is echt niet zo dat hoe hoger de opleiding, hoe beter de baan en hoe hoger het salaris. In de politiek, het bedrijfsleven en het bestuur vind je daarvan vele voorbeelden: alleen middelbare school gehad en een giga-inkomen: Kamp (VVD), Van der Leegte (VDL), Van Rey, Jan Smit...om maar wat te noemen. Kortom, je hoeft niet hoog opgeleid te zijn om een schitterende carrière te maken. Echter, een hoge opleiding garandeert evenmin een prachtige loopbaan.
- **Sekse:** ben je een man of een vrouw en wat is de ander? Mannen komen sneller aan het werk dan vrouwen, want de mannelijke bazen 'trekken' een vrouw die hoger is opgeleid als ondergeschikte niet. Het seksisme en de positie van vrouwen zijn de afgelopen jaren niet veel verbeterd. Kijk maar eens naar de sectoren: in sectoren waar veel vrouwen werken, zijn de paar mannen die er zijn meestal de leidinggevendenden – ook al als ze niet per definitie beter presteren of over betere competenties en vaardigheden beschikken.

Kortom, bezint eer gij begint en denk LAOS! En Laat Het Los dat advies! Bied afleiding of eventueel een schouder om op uit te huilen, zodat er weer met frisse moed kan worden begonnen aan het 'sollicitatiegebeuren'. Of neem het advies van Eva over: als je volhoudt, kom je er wel!¹

Nanne van Poll

secretaris Cliëntenraad Roerdalen

---

¹ Eva Jinek zei dit toen zij haar Zilveren Televizier-Ster voor presentatrice op 12 oktober 2017 in ontvangst nam.